

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **D. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje**, se sídlem Lannova 193/26, České Budějovice, ve věci ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 5. 2015, č. j. 10 A 4/2015 – 47,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 5. 2015, č. j. 10 A 4/2015 – 47, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla podle ustanovení § 87 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba, ve které navrhoval, aby soud vyslovil, že zásah spočívající ve výběru kaucí ve výši 5 000 Kč dle § 125a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), u něho, jako u řidiče motorového vozidla, byl nezákonný.

[2] Krajský soud se ztotožnil se závěrem, že v případě stěžovatele bylo dáno důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení. Tuto skutečnost dovodil nejen z potvrzení o uložení kaucí ze dne 30. 11. 2014, ale i z úředního záznamu ze dne 3. 2. 2015 a z oznámení o přestupku ze dne 30. 11. 2014. Tyto důkazní prostředky byly zohledněny

s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 – 48. Bylo z nich zjištěno, že stěžovatel se po celou dobu zásahu choval arogantně, s policisty komunikoval pouze úsečně a negoval jimi sdělené skutečnosti a výzvy. Uvedl, že s tím, že by překročil rychlost, nesouhlasí. Bylo mu sděleno, že jeho jízda byla zachycena měřicím zařízením a fotodokumentací, a bylo mu umožněno nahlédnout do záznamu. K tomu řekl, že záznam vidět nepotřebuje, neboť s přestupkem nesouhlasí. Odmítl se seznámit s oznámením o přestupku a podepsat ho. Odměrenost chování byla shledána též s ohledem na to, že se pomalu přesouval k autu navzdory tomu, že mu byl vysvětlován následný postup projednání přestupku. K tomuto vysvětlení poznamenal, že si mají napsat, co chtějí, a odešel se posadit do vozidla. Následně byl vyzván k opuštění vozidla a k přečtení oznámení o přestupku, což odmítl s tím, že to nepovažuje za důležité. S ohledem na toto jednání bylo oznámení policistou přečteno. Po celou dobu čtení byl k policistům otočen bokem a obsah oznámení nesledoval. Po přečtení byl vyzván k vyjádření a podpisu oznámení, to však rovněž odmítl a požádal o vrácení dokladů, neboť spěchá. Následně byl vyzván k úhradě kauce, což odmítl s odůvodněním, že nemá hotovost. Proto byl poučen o následcích jejího neuhrazení. Na základě tohoto poučení se jal telefonovat. Poté již s úhradou souhlasil.

[3] Stěžovatelovým tvrzením, kterými rozporuje skutečnosti uvedené v úředních záznamech a v oznámení o přestupku o jeho přístupu v době policejního zásahu, soud neuvěřil. Toto hodnocení provedl na základě všech shora uvedených důkazních prostředků, které se vzájemně doplňují a ve vztahu k jeho chování a postoji v průběhu projednávání přestupku se jeví jako zcela konstantní a věrohodné.

[4] V nynější věci byly naplněny veškeré předpoklady pro uložení kauce. Dostatečné bylo odůvodnění potvrzení o převzetí kauce, ve kterém policista shrnul své vjemy a postřehy o stěžovatelově nesouhlasném a odmítavém postoji, které je navíc doplněno úředním záznamem a oznámením o přestupku. Při posouzení důvodnosti obavy z nedostavení se k přestupkovému řízení zohlednil soud rovněž velmi závažné porušení pravidel silničního provozu spočívající v překročení povolené rychlosti o 40 km/h.

[5] Důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, nelze spojovat výlučně s neexistencí bydliště, či dlouhodobého pobytu podezřelého z přestupku na území České republiky. S obstrukčními procesními taktikami se soud setkal především ve věcech, v nichž jsou žalobci zastupováni stejným advokátem, kterého si zvolil stěžovatel.

[6] Za lichou považuje i námitku týkající se nezákonnosti výše uložené kauce. Stěžovatel byl podezřelý ze spáchání přestupku, za nějž mu hrozí pokuta ve výši 2 500 až 5 000 Kč. Kauce ve výši 5 000 Kč byla proto uložena v souladu se zákonem. Irelevantní jsou stěžovatelovy spekulace o reálnosti hrozící sankce.

[7] Návrh na doplnění dokazování výsledkem stěžovatele byl jako nedůvodný zamítnut, neboť ten měl možnost se na místě k oznámení přestupku i k uložení kauce vyjádřit, což odmítl. Jeho výslech je nadbytečný, jestliže jsou pořízeny zasahujícími policisty úřední záznamy o průběhu kontroly.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[8] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[9] Krajský soud vycházel z úředního záznamu, který není řádným důkazním prostředkem (k tomu odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115) a důkazní návrh jeho výsledkem neprovedl. Zároveň soud hodnotil více úředních záznamů sepsaných stejnými policisty (jeden z nich dokonce pořízen s několikaměsíčním odstupem) jako na sobě nezávislé důkazy, o nichž konstatoval, že vzájemně korespondují. Oznámení o přestupku, protokol o uložení kauce nebo úřední záznam jsou pouhou písemnou výpovědí policisty, zachycující jeho pohled na věc. Nelze akceptovat, že čím více policista obdobných listin sepíše, tím víc existuje ve věci vzájemně provázaných důkazů.

[10] Pokud by však byl skutkový stav zjištěný soudem dostatečný, pak je rozsudek nezákonný pro nesprávné posouzení právní otázky. Okolnosti, které policisté uvedli jako důvody pro uložení kauce, jsou nedostatečné. Jedením z důvodů uložení kauce bylo to, že stěžovatel i přes vysvětlení přestupku s přestupkem nesouhlasil. To svědčí žalobnímu tvrzení, že uložení kauce policista sledoval osobní cíle, neboť byl rozezlen jeho nesouhlasem, a proto pojal institut kauce jako odvetu. Nesouhlas pak vyjadřuje konzistenci jeho postoje. Rovněž mu není zřejmé, proč by takový postup měl zakládat podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení. Chtěl využít svého práva se k přestupku nevyjadřovat. Neviděl proto důvod se s textem oznámení seznamovat. Stejně tak nevidí důvod k tomu, aby jej podepisoval. To by mohlo být správními orgány vnímáno jako souhlas se spácháním přestupku. Povinnost seznámit se s textem oznámení o přestupku a podepsat ho nevyplývá z žádného právního předpisu.

[11] Arogantní chování nemůže představovat důvod pro výběr kauce. Nemá relevanci k případnému vyhýbání se přestupkovému řízení. Úsečná komunikace je logická, neboť stěžovatel nebyl tázan žádnými otázkami, na něž by musel odpovědět souvislou větou, a proto je logické, že odpovídal jednoslovnými odpověďmi. Úsečnost odpovědí nemůže zakládat uvedené podezření. Není pravda, že by negoval výzvy policistů. Z podkladů pro rozhodnutí vyplývá, že se podrobil všem výzvám (aby vypnul motor, vystoupil z vozidla, předložil doklady potřebné k řízení motorového vozidla, podrobil se orientační dechové zkoušce, následoval policisty ke služebnímu vozidlu). Oproti tomu nevyužil všech práv, která mu policisté nabízeli (shlédnout videozáznam, vyjádřit se, přečíst si oznámení). Jedinou výzvu, kterou neuposlechl, byla výzva k podpisu oznámení o přestupku. Není zřejmé, jaký by měl tento podpis význam. Výběr kauce z tohoto důvodu by fakticky znamenal trest za výkon jeho práva. Tvrzení, že při čtení oznámení o přestupku dával řečí těla najevo nezájem o čtený text, nasvědčuje spíše tomu, že jej schválně zdržovali, ač věděli, že spěchá. Nevidí důvod, proč by se měl s textem oznámení o přestupku seznamovat, když mu byla podstata přestupku již sdělena a neměl v úmyslu se vyjadřovat. Přestupek kladený stěžovateli za vinu není v žádném případě tak závažný, aby ze samé podstaty sankce bylo možné očekávat motivaci řidičů vyhýbat se přestupkovému řízení.

[12] Soudu dále vytýká, že úvaha o procesních obstrukcích je pro výběr kaucí zjevně irelevantní, neboť pokud není přestupek v zákonné lhůtě projednán, kaucí se vrací osobě, od které byla vybrána.

[13] Stěžovatel namítá, že ze zákona lze kaucí vybrat nejvýše do výše hrozící peněžní sankce, zatímco krajský soud má za to, že na výši hrozící sankce je nutno pohlížet jako na hypotetickou nejvyšší výši sankce. Za výši hrozící sankce za přestupek lze považovat nejvyšší reálnou výši sankce, kterou lze v konkrétním případě uložit. Podmínka výběru kaucí proto nebyla v posuzované věci splněna. Policistům bylo zřejmé, že není reálné udělení sankce při horní hranici zákonné sazby, neboť věděli, že přestupek spáchal poprvé a neuvedli žádné přitěžující okolnosti v úředním záznamu.

[14] S ohledem na shora uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na vyjádření k žalobě a ztotožnil se se závěry krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je ve smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. řádně zastoupen. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[17] Právní úprava výběru kaucí je obsažena v § 125a zákona o silničním provozu. V odstavci 1 tohoto ustanovení se podává: *Policista je oprávněn vybrat od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, u kterého je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, kaucí od 5 000 Kč do 50 000 Kč, nejvýše však do výše hrozící peněžní sankce za spáchaný přestupek.* Z citovaného ustanovení vyplývá, že pro uložení kaucí musí být splněny tři vzájemně související podmínky: (i) kaucí lze uložit osobě, která byla v dané věci řidičem motorového vozidla; (ii) tento řidič musí být podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích; (iii) musí se jednat o řidiče, u něhož je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení.

[18] To, že v posuzované věci vystupoval stěžovatel jako kontrolovaný řidič, není mezi stranami sporné. Stejně tak není sporné, že byl v posuzované věci jako řidič podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Spornou zůstává podmínka třetí, tj. zda u něho vzniklo důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení.

[19] Otázkou vybírání kaucí se Nejvyšší správní soud již v minulosti několikrát zabýval. Například v rozsudku ze dne 27. 4. 2015, č. j. 4 As 47/2015 – 34, konstatoval: „Na institut

pokračování

uložení kaucе nelze klást obdobné požadavky jako na odůvodnění rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. Postačí proto srozumitelné a okolnostem věci odpovídající stručné vyjádření, v čem konkrétně policista spatřuje důvodné podezření, že se řidič motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení s přihlédnutím k podmínkám, za nichž je potvrzení o převzetí kaucе vystavováno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 - 48, dostupné: www.nssoud.cz). Důvodnost uložení kaucе přitom neosvědčují toliko skutečnosti uvedené v potvrzení o výběru kaucе, ale rovněž i další okolnosti, které jsou způsobilé prokázat důvodnost aplikace tohoto institutu. Je tudíž možné při přezkumu důvodnosti uložení kaucе vycházet i z jiných podkladů, např. z obsahu úředního záznamu (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 - 48). Není však přípustné, aby důvody výběru kaucе byly uvedeny jen v úředním záznamu či oznámení o podezření ze spáchání přestupku a v potvrzení o výběru kaucе přitom zcela absentovaly. V tomto potvrzení tedy musí být aspoň stručně zmíněny důvody výběru kaucе, které pak mohou být podrobněji specifikovány v dalších písemnostech.“

[20] Stěžovatelova námitka, že krajský soud pochybil, pokud vycházel z úředního záznamu porýzeného policisty je s ohledem na shora uvedené judikurní závěry nedůvodná. Soud při posuzování důvodnosti výběru kaucе v nyní souzené věci mohl jako podklad (důkazní prostředek) vycházet vedle potvrzení o uložení kaucе a oznámení o přestupku mimo jiné i z úředních záznamů. Odkaz na rozsudek ve věci sp. zn. 1 As 96/2008, není příleřavý, neboť v něm se soud vyslovoval k otázce použitelnosti úředního záznamu coby důkazního prostředku o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý v přestupkovém řízení, nikoliv k otázce řešené v nyní souzené věci. K otázce důkazní váhy listin sepsaných identickými osobami a poukazem, že stěžovatel navrřoval svůj výsleř, se soud s ohledem následující argumentaci nezabýval. I kdyby shledal tyto námitky důvodnými, nic by to nemohlo změnit na níže rozvedeném závěru o nedůvodnosti výběru kaucе.

[21] Se shora uvedeného rozsudku ve věci sp. zn. 4 As 47/2015 vyplývá, že pro vybírání kaucе je rozhodující důvod uvedený v potvrzení o převzetí kaucе. V tom je v nyní posuzované věci v příslušné pasáři uveden obecný popis skutku a sdělení, že: „[ř]idiči byl přestupek vysvětlen, ten s ním nesouhlasil a odmítl se seznámit s oznámením přestupku, vyjádřit se a podepsat. Pojal jsem důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat správnímu řízení a z toho byla řidiči uložena kaucе 5000,- Kč, kterou řidič zaplatil v hotovosti na místě.“ V oznámení přestupku z téhož dne a z úředního záznamu ze dne 30. 11. 2014 jsou k důvodu výběru kaucе uvedeny zásadně shodné skutečnosti jako v potvrzení o převzetí kaucе. Až v úředním záznamu ze dne 3. 2. 2015 (tj. po více jak dvou měsících po vybrání kaucе) byly doplněny další důvody, a to sice odměřené chování a jednání řidiče a jeho nespolupráce spočívající v popocházení ke svému vozidlu, vstupování do řeči, arogantní chování, natočení bokem při čtení textu a požadavek vrácení dokumentů.

[22] Jedinými důvody výběru kaucе obsaženými v potvrzení o převzetí kaucе, které jsou podle výše citované judikatury klíčové pro vymezení důvodného podezření vyhýbání se přestupkovému řízení, je tedy nesouhlas s přestupkem, odmítnutí seznámit se s oznámením o přestupku a vyjádřit se a podepsat vyplněný tiskopis. Uvedené důvody nedosahují takové intenzity, aby na jejich základě mohl policista nabýt důvodné podezření,

že se řidič podezřelý ze spáchání přestupku bude vyhýbat přestupkovému řízení. Tento názor kasačního soudu lze opřít zejména o jeho rozsudek ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 273/2014 - 32, v němž uvedl: „Fakt, že stěžovatel s policisty nespolupracoval a odmítl podepsat předmětné oznámení a vyjádřit se k němu, nelze za takový důvod považovat. Lze se jistě pozastavit nad tím, proč stěžovatel, pokud nesouhlasil s tím, že spáchal přestupek, neuvedl tento svůj názor v příslušné části tiskopisu. Nicméně pouhou skutečností, že stěžovatel zaujal komunikačně minimalistický postoj a k přestupku, z jehož spáchání byl podezřelý, se nevyjádřil, nelze bez dalšího chápat jako snahu vyhýbat se správnímu řízení, nýbrž de facto jako realizaci jeho práva na volbu libovolné procesní strategie v intencích ust. § 73 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Ta může spočívat rovněž i v mlčení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud si je přitom vědom toho, že úřední záznam obsahuje širší popis skutkového stavu, jakož i toho, že stěžovatel byl podezřelý ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f), bod 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích.“

[23] S ohledem na uvedené nelze chování popsané v potvrzení o převzetí kauce hodnotit jako způsobilé vyvolat důvodné pochybnosti, že se bude stěžovatel vyhýbat správnímu řízení, neboť představuje volbu přípustné procesní taktiky. Stěžovatel se nedopustil porušení žádné jemu uložené povinnosti a lze s ním souhlasit v tom, že z potvrzení o převzetí kauce ve spojení s úředním záznamem ze dne 3. 2. 2015 plyne, že jedinou výzvu, kterou neuposlechl, byla výzva k podpisu oznámení o přestupku. Jak bylo uvedeno výše, odmítnutí podpisu oznámení o přestupku nepředstavuje samostatně ani ve spojení s ostatními, v oznámení uvedenými okolnostmi, důvod výběru kauce.

[24] Další důvody, které měly vést k existenci důvodného podezření z vyhýbání se přestupkovému řízení, tj. odměřené chování, popocházení ke svému vozidlu, vstupování do řeči, arogantní chování, natočení bokem při čtení textu a požadavek k vrácení dokumentů, byly doplněny až následně, s odstupem více jak dvou měsíců, v úředním záznamu ze dne 3. 2. 2015. Zmínka o takových okolnostech ovšem v potvrzení o převzetí kauce zcela absentovala a byla poprvé zmíněna až *ex post* v tomto úředním záznamu. V potvrzení o převzetí kauce nebyly tyto okolnosti ani načrtnuty v těch nejhrubších obrysech, proto tyto ostatní okolnosti nemohly být brány v potaz. Soud se tudíž kasační argumentací vztahující se k jednotlivým ostatním okolnostem posuzovaného případu blíže nezabýval.

[25] Stěžovatel dále nesouhlasí se závěrem, krajského soudu, který při posuzování důvodnosti obavy z nedostavení se k přestupkovému řízení zohlednil velmi závažné porušení pravidel silničního provozu. Ze samé podstaty sankce přestupku kladeného mu za vinu totiž nelze očekávat jeho motivaci vyhýbat se přestupkovému řízení.

[26] Jak již bylo výše uvedeno, potvrzení o přestupku obsahovalo obecný popis skutku, kterého se měl dopustit. Z prostého popisu skutku bez jakýchkoliv hodnocení jeho závažnosti či hrozící sankce však jednoznačně neplyne, že by policisté spatřovali důvodné podezření, že se stěžovatel bude vyhýbat přestupkovému řízení, právě v charakteru porušení pravidel silničního provozu. Naopak z úředního záznamu ze dne 3. 2. 2015 plyne, že důvodem výběru kauce nebyl charakter přestupku a výše za něj hrozící sankce. Tento záznam sice obsahuje konkrétnější popis skutku (a to rovněž bez konstatování jeho

pokračování

závažnosti či hrozící sankce), nicméně se v něm k důvodu výběru kaucí pouze podává, že: „[z] chování a jednání řidiče, které bylo po celou dobu odměřené, a nespolupracoval, jsem pojal důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení.“ Uvedenému konstatování v textu záznamu předchází bližší rozvedení toho, v čem policista spatřoval odměřenost a nespolupráci (mimo jiné popocházení ke svému vozidlu, vstupování do řeči, arogantní chování, natočení bokem při čtení textu, požadavek vrácení dokumentů). Z uvedených dokumentů proto neplyne, že by důvodem pro výběr kaucí byla závažnost přestupku či výše hrozící sankce, což ostatně netvrdí ani krajský soud. Jím hodnocené dokumenty totiž interpretoval tak, že důvod výběru kaucí spočíval v arogantním, odmítavém a úsečném jednání stěžovatele, který negoval veškeré sdělení a výzvy. Soud však nad rámec důvodů popsaných v uvedených dokumentech závažnost protiprávního jednání ve svých úvahách o zákonnosti zásahu zohlednil. K takovému dohledávání neuvedených důvodů výběru kaucí nebyl povolán. Soud nemůže dodatečně svým konstatováním o dalších důvodech výběr kaucí legalizovat. Pokud tak však postupoval, zatížil své rozhodnutí vadou.

[27] V kasační stížnosti je dále namítáno, že zákon o silničním provozu limituje přípustnou výši kaucí výši reálně hrozící sankce za přestupek.

[28] Stěžovatel měl jednáním, které je mu kladeno za vinu, naplnit skutkovou podstatu přestupku upravenou v § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek je možné dle odstavce 4 písm. e) téhož ustanovení uložit pokutu v rozmezí od 2 500 Kč do 5 000 Kč. Zákon o silničním provozu v § 125a odst. 1 stanovuje, že lze uložit kauci v rozpětí od 5 000 Kč do 50 000 Kč. Dále však stanoví, že kauci lze uložit nejvýše do výše hrozící peněžní sankce za spáchaný přestupek.

[29] Pro posouzení nastolené otázky je proto klíčové, zda má policejní orgán vycházet toliko ze zákonného rozpětí možné výše pokuty, resp. z její horní hranice, či zda má při rozhodování o výběru kaucí a její výši dovozovat, v jaké výši může být pokuta reálně v přestupkovém řízení udělena. Stěžovatel ve své podstatě po zasahujících policistech vyžaduje, aby předjímalí úvahu orgánu příslušného k projednání přestupku o uložení konkrétní sankce za tento přestupek, a tedy predikovali i výsledek celého přestupkového řízení. Dle Nejvyššího správního soudu však s takovými požadavky nelze rozhodování o výběru kaucí a o její výši spojit.

[30] Ustanovení § 125a odst. 1 *in fine* definuje možnost výběru kaucí *nejvýše však do výše hrozící peněžní sankce za spáchaný přestupek*. Z jazykového výkladu dotčeného ustanovení je patrné, že zákon zvolenou formulací omezuje výši kaucí až do výše *hrozící sankce*, nikoliv do výše sankce, která by s ohledem na příslušná zákonná pravidla měla být udělena v přestupkovém řízení. Soud si je vědom, že při interpretaci zákona nelze vždy úzkostlivě lpět na jeho striktním gramatickém výkladu bez zohlednění smyslu a účelu právní úpravy [k tomu srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97 (N 163/9 SbNU 399; 30/1998 Sb.)]. Zaměřil se proto i na smysl a účel posuzované právní úpravy. Nicméně ty odpovídají gramatickému výkladu. Institut kaucí je vystavěn jako zajišťovací, o kterém se rozhoduje okamžitě, aniž by bylo možné složitě posuzovat veškeré dílčí aspekty věci. Při ukládání sankce v přestupkovém řízení musí správní orgán zvážit množství pravidel stanovených právními předpisy, která mají navíc zpravidla podobu neurčitých právních pojmů a někdy umožňují i správní uvážení. Aplikace právního

předpisu tak je v těchto případech relativně složitým procesem, který musí zohlednit individuální okolnosti celé věci. Při těchto úvahách proto soud shodně jako při úvahách o nárocích na kvalitu odůvodnění potvrzení o převzetí kaucy zohlednil podmínky, za nichž je kaucy ukládána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu vydaný ve věci sp. zn. 4 Aps 9/2013). Tudíž pokud má být šetřen smysl a účel výběru kaucy coby institutu, který má zajistit průběh řízení o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, odpovídá i smyslu uvedeného ustanovení, aby policisté vyšli ze zákonného rozpětí hrozící pokuty a nemuseli předběžně posuzovat výsledek samotného přestupkového řízení. Opačné nazírání by kladlo přemrštěné a mnohdy jen obtížně splnitelné nároky na činnost policie. Nutné je mít rovněž na paměti, že účelem institutu kaucy dle § 125a zákona o silničním provozu není zajištění úhrady pokuty uložené v přestupkovém řízení, nýbrž řádné projednání přestupku v případě řidiče, u kterého hrozí, že se bude přestupkovému řízení vyhýbat, a proto výše udělené pokuty nemusí nutně korespondovat s výší uložené kaucy.

[31] Jestliže stěžovatel rozporuje závěry krajského soudu, že důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení, nelze spojovat výlučně s neexistencí bydliště, či dlouhodobého pobytu podezřelého z přestupku na území České republiky, je nutno konstatovat, že poukaz na obstrukční praktiky zástupce stěžovatele za účelem dosažení prekluze soud učinil nad rámec rozhodovacích důvodů, a proto se nemohou nijak dotknout zákonnosti napadeného rozsudku. Kasační tvrzení, že zasahující policista pojal institut kaucy jako nástroj osobní msty, zůstává v rovině ničím nepodložených spekulací.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a současně vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán výše vysloveným právním názorem zdejšího soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[33] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne podle ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu